

แนวทางการเขียนผลลัพธ์การเรียนรู้สำหรับกิจกรรมนิสิตนักศึกษา* GUIDELINES FOR WRITING LEARNING OUTCOMES FOR STUDENTS' ACTIVITIES *

ธนสิน ชูตินธรานนท์**

ธิภาดา สารปรัง***

(วันที่รับบทความ: 3 กุมภาพันธ์ 2566; วันแก้ไขบทความ: 11 เมษายน 2566; วันตอบรับบทความ: 26 เมษายน 2566)

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มุ่งนำเสนอแนวทางการเขียนผลลัพธ์การเรียนรู้สำหรับกิจกรรมนิสิตนักศึกษา กล่าวคือ แนวทาง “STUDENT” ผู้เขียนได้วิเคราะห์เอกสารด้านกิจกรรมนิสิตนักศึกษา และการเขียนผลลัพธ์การเรียนรู้ แนวทางนี้มีองค์ประกอบ ได้แก่ กลุ่มเป้าหมายจำเพาะ คำกริยาที่ปราศจากคำถาม กำหนดเวลาแล้วเสร็จ การประเมินผล เป้าหมายก้าวต่อไป และเวลาของเป้าหมาย ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้ช่วยสร้างความชัดเจนของประโยคผลลัพธ์ ช่วยขจัดความเข้าใจคลาดเคลื่อนของผู้รับสาร ส่งเสริมให้การกำหนดบทบาทของนิสิตนักศึกษาในกิจกรรมเป็นรูปธรรม และสร้างเสริมแรงจูงใจ ผู้รับผิดชอบกิจกรรมนิสิตนักศึกษาคควรมีความเข้าใจเรื่องอนุกรมวิธานการเรียนรู้เพื่อให้เกิดเขียนประโยคผลลัพธ์เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด แนวทาง “STUDENT” นี้ นับเป็นอีกหนึ่งกลวิธีที่จะช่วยขับเคลื่อนเป้าหมายด้านการพัฒนาศักยภาพและคุณภาพการศึกษาตามแผนพัฒนาอุดมศึกษา 20 ปีต่อไป

คำสำคัญ: กิจกรรมนิสิตนักศึกษา, กิจกรรมนิสิตนักศึกษา, ผลลัพธ์การเรียนรู้, อุดมศึกษา

*บทความวิชาการ, คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**ผู้ช่วยศาสตราจารย์, ภาควิชาวาทวิทยาและสื่อสารการแสดง คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, Email: thanasin.c@chula.ac.th

***หัวหน้างานบริหารวิชาการ, หน่วยพัฒนาและประกันคุณภาพหลักสูตร คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ผู้ประพันธ์บรรณกิจ,

Email: thibhadha.s@chula.ac.th

GUIDELINES FOR WRITING LEARNING OUTCOMES FOR STUDENTS' ACTIVITIES*

THANASIN CHUTINTARANOND**

THIBHADHA SARAPRANG***

(Received: February 3, 2023; Revised: April 11, 2023; Accepted: April 26, 2023)

ABSTRACT

This documentary analytic academic article aims to present guidelines for writing learning outcomes for students' activities. The elements of "STUDENT" format includes specific target groups, unquestionable verbs, datelines, evaluation, next objectives, and time for the objectives. All of these elements will make learning outcome statements explicit, decrease misunderstanding, determine role of participants concretely and enhance motivation for students. Those who have direct duty to write effective learning outcome statements should understand learning taxonomy clearly. This approach will be a new option to achieve student development goals mentioned precisely in Thailand Higher Education Development Plan.

Keywords: Student Activities, Student affairs, Learning Outcome, Higher Education

---

*Academic Article, Faculty of Communication Arts, Chulalongkorn University.

** Assistant Professor, Faculty of Communication Arts, Chulalongkorn University. E-mail; thanasin.c@chula.ac.th

***Head of Academic Administration, Faculty of Communication Arts, Chulalongkorn University. Corresponding Author, Email; thibhadha.s@chula.ac.th

บทนำ

คุณภาพของบัณฑิตไทยนับเป็นประเด็นที่ได้รับการหยิบยกมาพิจารณาอันเนื่องทศวรรษ กระนั้นการขับเคลื่อน และพัฒนาคุณภาพบัณฑิตไทยยังไม่ได้ผลลัพธ์สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ บัณฑิต ซึ่งพบว่า มีช่องว่างระหว่างระดับความสามารถบัณฑิตกับความต้องการของนายจ้างเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในข้อเท็จจริงแล้วนายจ้างเองให้ความสำคัญกับความสามารถทางด้านทักษะทั่วไป (Soft Skills) ซึ่งรวมถึงความซื่อสัตย์ การตรงต่อเวลา และความกระตือรือร้นในระดับที่สูงขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2561, น. 67) ปัจจัยข้างต้นเป็นปัจจัยหนึ่งนำไปสู่แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ที่มุ่งเน้น “การจัดการศึกษาจะต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียน และกำลังแรงงานที่มีทักษะและคุณลักษณะที่พร้อมเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของภาคส่วนต่าง ๆ” (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น. 66) จากนั้นจึงมีการจัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องดังกล่าวอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2562 ตามความในพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ 19) พ.ศ. 2562 ส่งผลให้มีการรวบรวมสรรพกำลังผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาปฏิรูประบบอุดมศึกษาของประเทศไทย หลากหลายด้าน เมื่อพิจารณาด้วยทฤษฎีหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาพบว่า “ผลลัพธ์การเรียนรู้” ปรากฏใช้ครั้งแรกในกฎหมายฉบับรอง อาทิ กฎกระทรวง มาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 เป็นต้น

คำว่า “ผลลัพธ์การเรียนรู้” มีนิยามหมายถึง “ผลที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ได้จากการศึกษา ฝึกอบรม หรือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติ หรือการเรียนรู้จริงในที่ทำงาน ระหว่างการศึกษา” (ราชกิจจานุเบกษา, 2565, น. 28) สะท้อนให้เห็นถึงการประเมินพัฒนาการตามลำดับขั้นของผู้เรียน คุณมคติของการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ หรือเรียกอย่างหนึ่งว่าผลลัพธ์ “ควรครอบคลุมกิจกรรมเสริมสร้างประสบการณ์แก่นิสิตนักศึกษาที่เกิดขึ้นในสถาบันอุดมศึกษาครบทุกระดับ ตั้งแต่ระดับสถาบันซึ่งเป็นระดับที่กว้างที่สุด ลงมาถึงระดับเล็กที่สุดซึ่งอาจไม่ได้ปะติดปะต่อกัน อาทิ การอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) แม้เพียงครั้งเดียว เป็นต้น” (Schuh & et.al., 2016, p. 79) ทั้งนี้เมื่อพิจารณาคำว่าผลลัพธ์การเรียนรู้ในมิติของกิจกรรมนิสิตนักศึกษาสรุปได้ว่าหมายถึง “ประสบการณ์ของนิสิตนักศึกษาที่เกิดจากการร่วมกิจกรรมซึ่งมีการวางแผนกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ของกิจกรรมล่วงหน้าภายใต้เจตนารมณ์ที่ชัดเจน” (Henning & Roberts, 2016, p. 85)

กิจกรรมนิสิตศึกษานับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง ดังที่ รมย์รัมภา ณัฐธัญตติรุจ (2562, น. 22) สรุปว่า กิจกรรมนักศึกษาถือเป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งที่ช่วยพัฒนา และเพิ่มศักยภาพให้นักศึกษามีคุณลักษณะของความเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ กระนั้นความเข้าใจต่องานกิจกรรมนิสิตนักศึกษาในประเทศไทยยังมีจำกัด และขาดการพัฒนาอย่างเป็นระบบ และรูปธรรม ดังที่ไพฑูรย์ ลินลาร์ตัน (2558, น. 253–254) ระบุว่า กิจกรรมนิสิตเป็นกิจการที่คนส่วนใหญ่ของมหาวิทยาลัยไม่ได้สนใจ คนที่มีความรู้จริงก็ไม่ได้ทำจริงจัง และระบบการเติบโตทางวิชาการไม่เอื้อต่อผู้ที่ทำงานกิจกรรมนิสิต ด้วยเหตุนี้แม้ว่า

การจัดการเรียนการสอนสาขาวิชาอุดมศึกษาในประเทศไทยจะมีแขนงหนึ่งว่าด้วยการบริหารกิจการนิสิต นักศึกษา ทว่าผู้สนใจศึกษาอย่างจริงจังกลับมีจำกัดสวนกระแสกับการเติบโตในศาสตร์ดังกล่าวของ มหาวิทยาลัยในต่างประเทศ และทำให้การพัฒนาองค์ความรู้ บุคลากรงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับด้านกิจการ นิสิตนักศึกษา เชื่อมโยงกัน ห้อย ทั้ง ๆ ที่ในทุกสถาบันอุดมศึกษาล้วนมีผู้รับผิดชอบ หรือผู้บริหารงาน ด้านกิจการนิสิตนักศึกษาแทบทั้งสิ้น ดังเช่น อธิพัชร์ ดาดี (2564, น. 391) กล่าวว่า “ในปัจจุบันผู้บริหาร สถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่กลับให้ความสำคัญกับงานกิจการนักศึกษาไว้ในลำดับท้าย ๆ เพราะส่วนมาก จะมุ่งเน้นแต่ในเชิงวิชาการ” สอดคล้องกับบรมย์รัมภา ณ์ฐธัญญะ อติรุจ (2562, น. 18) ระบุว่า “สถาบันอุดมศึกษาขาดผู้เชี่ยวชาญด้านงานกิจการนักศึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานบริหาร กิจการนักศึกษา บุคลากร หรือผู้ปฏิบัติงานขาดความรู้ความเข้าใจในวิธีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการ บริหารกิจการนักศึกษา บุคลากรส่วนใหญ่ไม่ได้ศึกษาเกี่ยวกับงานด้านบริหารกิจการศึกษามาโดยตรง จึงทำให้ประสิทธิภาพของงานยังไม่ดีเท่าที่ควร” ทั้งนี้ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2560, น. 51) สรุปว่า “ด้วยความไม่รู้เรื่องในศาสตร์อุดมศึกษานี้เองจึงทำให้การจัดการ การบริหารวิชาการ การ พัฒนาผู้เรียนไม่สามารถพัฒนาให้สถาบันอุดมศึกษาก้าวหน้ายุคได้”

เงื่อนไขต่าง ๆ ที่กล่าวข้างต้นทำให้องค์ความรู้ว่าด้วยกิจการนิสิตนักศึกษาในปัจจุบันยังไม่ ครบคลุมกว้างขวางถึงเรื่องการออกแบบ และวัดประเมินผลกิจกรรมนิสิตนักศึกษา ซึ่งทุก สถาบันอุดมศึกษาล้วนจัดกิจกรรมขึ้นอยู่เป็นประจำ และตัวชี้วัดที่มักถูกเลือกมาใช้ ได้แก่ จำนวนนิสิต นักศึกษาที่เข้าร่วม ระดับความพึงพอใจของนิสิตนักศึกษาต่อกิจกรรม ฯลฯ ทั้งนี้ผู้เขียนมิได้หมายความว่า ข้อมูลดังกล่าวไม่สำคัญ หากแต่ข้อมูลข้างต้นนำไปสู่การวัดประเมินผลประสพการณ์ซึ่งเกิดแก่นักนิสิต นักศึกษาในมิติต่าง ๆ ได้อย่างไร สามารถนำไปสู่การส่งเสริมสมรรถนะ และพัฒนานิสิตนักศึกษาให้ สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (Program Learning Outcome) ได้มากน้อยเพียงใด ดังนั้น ก่อนจัดกิจกรรมนิสิตนักศึกษาจึงควรหันกลับมาพิจารณาผลลัพธ์การเรียนรู้ของกิจกรรมต่าง ๆ ให้ ชัดเจนเพื่อให้การออกแบบกิจกรรม และการกำหนดวิธีการประเมินผลกิจกรรมมีความสอดคล้องกัน นำไปสู่การสร้างสมรรถนะ และได้ข้อมูลที่ยังประโยชน์ต่อการพัฒนานิสิตนักศึกษาอย่างแท้จริง

บทความนี้จึงมุ่งนำเสนอแนวทางการเขียนผลลัพธ์การเรียนรู้สำหรับกิจกรรมนิสิตนักศึกษาซึ่ง จะช่วยให้ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมนิสิตนักศึกษาของสถาบันการศึกษาสามารถกำหนดผลลัพธ์การ เรียนรู้ได้เหมาะสม ถ้ายทอดให้ผู้เกี่ยวข้องได้ชัดเจน นำไปสู่การออกแบบกิจกรรม และเกณฑ์การ ประเมินได้อย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

กิจกรรมนิสิตนักศึกษาในศตวรรษที่ 21

กิจการนิสิตศึกษานับเป็นศาสตร์แขนงหนึ่งของสาขาวิชาอุดมศึกษามีรากฐานพัฒนาการ ทางองค์ความรู้อย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปลายศตวรรษที่ 19 เป็นต้นมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อ “วิทยาลัยเปิด โอกาสให้สตรีเข้าศึกษา จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีส่วนที่รับผิดชอบเฉพาะดูแลความต้องการ และข้อกังวล ต่าง ๆ ของนิสิตนักศึกษาสตรีเหล่านั้น นำไปสู่การกำหนดบทบาทอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมของ Dean of

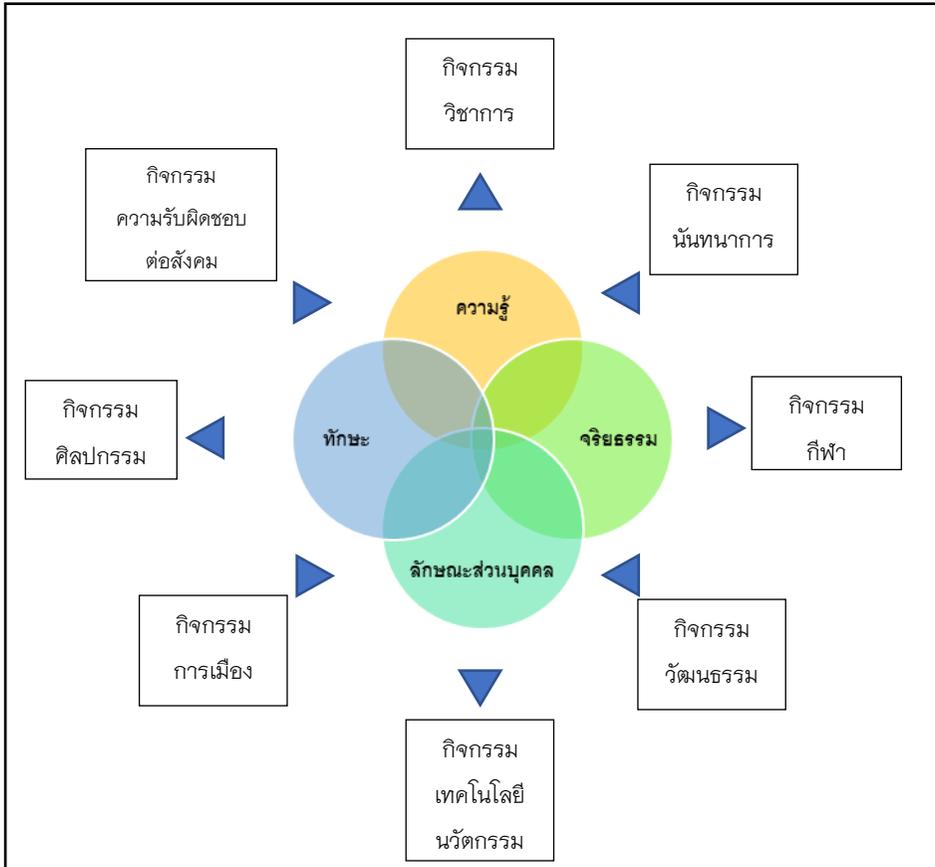
Women ในวิทยาลัย ซึ่งมาจากคณาจารย์ทางศิลปศาสตร์ที่มีความห่วงใยนิสิตนักศึกษาอย่างยิ่ง” (Hogan, 2017, p. 13) ต่อมาเกิดการความตื่นตัว จัดระบบองค์ความรู้ ตลอดจนวิจัยอีกจำนวนมาก ดังปรากฏ *The Student Personnel Point of View* เพื่อรวบรวมความคิดเห็นเป้าหมาย หลักการ และแนวทางการดูแลผู้ที่เข้ามาศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา จากมุมมองของผู้รับผิดชอบงานด้านกิจการนิสิตนักศึกษา จากสถาบันต่าง ๆ ที่มาร่วมประชุมกัน รายงานการประชุมดังกล่าวตีพิมพ์เผยแพร่ครั้งแรกในปี พุทธศักราช 2480 โดยสมาคมการศึกษาแห่งอเมริกา (American Council on Education / ACE) ทั้งนี้ กิจกรรมนิสิตศึกษานับเป็นส่วนหนึ่งของกิจการนิสิตนักศึกษา

ผู้ที่เข้ามาศึกษาต่อในระดับปริญญาบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาส่วนมาก คือผู้ที่มีอายุ 18 – 23 ปี หรือเรียกได้ว่าเป็นผู้ที่กำลังจะเป็นผู้ใหญ่ ซึ่งในปัจจุบันผู้ที่เข้าศึกษาในระดับปริญญาบัณฑิตล้วนเป็นผู้ที่เกิดหลังปีพุทธศักราช 2540 ซึ่งจัดอยู่ในเจนเนอเรชัน แซด (Generation Z) ผู้เรียนในกลุ่มนี้เติบโตมาพร้อมกับความคุ้นเคยด้านเทคโนโลยี ดังที่ ธนวัฒน์ พูลเขตนคร และคณะ (2564, น. 331) ระบุว่า “ผู้เรียนกลุ่มเจนเนอเรชัน แซด ใช้เวลากับอินเทอร์เน็ตเฉลี่ยวันละ 10 ชั่วโมง 35 นาที” ส่งผลให้ผู้เรียนกลุ่มนี้มีลักษณะการเรียนรู้ที่เฉพาะแตกต่างจากกลุ่มอื่น สรุปได้ดังนี้ “1) ต้องการเรียนรู้อย่างอิสระและตามวิธีของตนเอง 2) สนใจฟังเฉพาะเรื่องที่ตนเองต้องการ 3) สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ทันทีในสภาพไร้สาย 4) ขาดการใส่ใจรายละเอียด 5) มีความเข้าใจและชำนาญการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และเทคโนโลยี 6) ชอบการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง 7) ต้องการผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมและแรงบันดาลใจมากกว่าผู้บรรยาย 8) สนุกกับการทำงานเป็นกลุ่ม” (ตฤณดา จามจรี, 2563, น. 10–15) ทั้งนี้การจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมแก่ผู้เรียนเจนเนอเรชัน แซด คือ รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Hybrid Learning Model) การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-Center Learning) การใช้กิจกรรมที่ได้ลงมือปฏิบัติ (Active Learning) การเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning) และการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ (ตฤณดา จามจรี, 2563, น. 10–14, ภัทรดา เขียมบุญญฤทธิ์, ชลธิชา ภูริปาณิก และฐิติชัย รักบำรุง, 2563, น. 6, ภวิกา ภัทษา และนิรมล จันทร์สุวรรณ, 2565, น. 3)

ธรรมชาติของกิจกรรมนิสิตนักศึกษา คือ กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มีได้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินรายวิชา เปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางลักษณะประชากร ความรู้ ทัศนคติ และทักษะ แต่มีความสนใจคล้ายคลึงกันสามารถเข้าร่วม หรือดำเนินกิจกรรมโดยความสมัครใจ และเสมอภาคภายใต้บริบทของประเภทสถาบันอุดมศึกษา ทั้งนี้แหล่งที่มาของการสนับสนุนกิจกรรมอาจหลากหลายแต่ต้องเป็นกิจกรรมที่ได้รับความเห็นชอบจากสถาบันอุดมศึกษานั้น ๆ

เมื่อลักษณะของผู้เรียนในสถาบันอุดมศึกษาเปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นรูปแบบกิจกรรมนิสิตนักศึกษาจึงแปรเปลี่ยนเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งตั้งแต่พุทธศักราช 2563 เป็นต้นมา ซึ่งประเทศไทยเผชิญกับสภาวะวิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อโรคโคโรนา (COVID-19) เช่นเดียวกับประเทศอื่น ๆ ส่งผลให้มีการประกาศปิดสถานที่ทำการของสถานศึกษาชั่วคราว งดกิจกรรมในสถานที่ตั้ง ตลอดจนปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดกิจกรรมเป็นออนไลน์ผ่านสื่อและแพลตฟอร์มอันหลากหลาย ทำให้เกิดกิจกรรมนิสิต

นักศึกษาประเภทใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นสอดคล้องกับการปรับตัวท่ามกลางสภาวะวิกฤต ทั้งนี้จากการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนิสิตนักศึกษา (สำเนาวิ ขจรศิลป์, 2542, สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2560, ราชกิจจานุเบกษา, 2562, อธิพัชร์ ดาดี, 2564, ราชกิจจานุเบกษา, 2565) ผู้เขียนพบว่ากิจกรรมนิสิตนักศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำหรับผู้เรียนเจนเอเรชั่น แซด มีเป้าหมายสำคัญ 4 ด้าน ได้แก่ ความรู้ ทักษะ จริยธรรม และลักษณะส่วนบุคคล สามารถสรุปประเภทกิจกรรมได้ 8 ประเภท ดังนี้

ภาพที่ 1 เป้าหมายและรูปแบบกิจกรรมนิสิตนักศึกษาสำหรับผู้เรียนเจนเอเรชั่น แซด (ผู้เขียน, 2566)

ภาพที่ 1 แสดงให้เห็นว่าเป้าหมายของกิจกรรมนิสิตนักศึกษาสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ทั้ง 4 ด้าน ตามประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่องรายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 ซึ่งกำหนดว่า “ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามคุณวุฒิแต่ละระดับต้องสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของหลักสูตร สถาบันอุดมศึกษา วิชาชีพ ประเทศชาติ และบริบทโลก ประกอบด้วยอย่างน้อย 4 ด้าน ได้แก่ ความรู้ ทักษะ จริยธรรม และลักษณะบุคคล” (ราชกิจจานุเบกษา, 2565, น. 35–36) อีกทั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักการกิจกรรมนิสิตนักศึกษาที่มุ่ง “สนับสนุนการเติบโต

และการพัฒนาของนิสิตนักศึกษาในมิติต่าง ๆ ได้แก่ สังคม วิชาการ กายภาพ จิตวิญญาณ อารมณ์ และอาชีพ” (Hogan, 2017, p. 21)

กิจกรรมนิสิตนักศึกษาทุกประเภทข้างต้นสำหรับผู้เรียนเจนเอเรชั่น แซด สามารถดำเนินการได้ทั้งในรูปแบบในสถานที่ตั้ง (On-site) และออนไลน์ (Online) มีรายละเอียด ดังนี้

1. กิจกรรมทางวิชาการ เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นพัฒนาความรู้ และประสบการณ์อันสัมพันธ์กับศาสตร์ที่นิสิตนักศึกษาเลือกเรียนอยู่ และศาสตร์ที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบสร้างให้เป็นผู้รู้รอบและรู้ลึก เช่น การประกวดแข่งขันทางวิชาการ การอบรมสัมมนาทางวิชาการ ฯลฯ
2. กิจกรรมนันทนาการ เป็นกิจกรรมที่มุ่งนันทนประโยชน์ ความสนุกสนาน พักผ่อนกายใจ ส่งเสริมสุขภาพ เช่น การสันทนาการ กิจกรรมดูหนังกลางแปลง ฯลฯ
3. กิจกรรมกีฬา เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นการสร้างความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ และจิตใจ ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การทำงานเป็นทีม ตลอดจนส่งเสริมสุขภาพ เช่น กิจกรรมการแข่งขันกีฬาน้องใหม่ การแข่งขันกีฬาระหว่างมหาวิทยาลัย ฯลฯ
4. กิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นการช่วยเหลือชุมชนระดับต่างๆ การทำสาธารณประโยชน์ ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงสู่ความยั่งยืนในด้านต่าง ๆ ซึ่งมีการบริจาคเงินเพียงเท่านั้น เช่น กิจกรรมค่ายอาสา กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ ฯลฯ
5. กิจกรรมเทคโนโลยีนวัตกรรม เป็นกิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมการใช้ทักษะทางเทคโนโลยี เพื่อแสวงหาความรู้ ผลิต เผยแพร่ และทดลองความรู้ผ่านสื่อ และแพลตฟอร์มต่าง ๆ ที่สามารถสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพบนพื้นฐานของจริยธรรมการสื่อสาร เช่น กิจกรรมจัดรายการวิทยุ กิจกรรมประกวดสร้างสรรค์นวัตกรรม ฯลฯ
6. กิจกรรมวัฒนธรรม เป็นกิจกรรมที่อนุรักษ์สืบสานควบคู่ไปกับการต่อยอด สร้างมูลค่าและคุณค่าจากวัฒนธรรม อาจปรากฏในรูปแบบทักษะปฏิบัติ การสืบทอดประเพณี ตลอดจนการตั้งคำถาม และหาคำตอบอย่างมีเหตุผล เช่น กิจกรรมสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น กิจกรรมลอยกระทง กิจกรรมทางศาสนา ฯลฯ
7. กิจกรรมการเมือง เป็นกิจกรรมที่พึงเป็นพื้นที่ปลอดภัยในการแสดงความคิดเห็น หรือเจตนาอันแตกต่างต่อปรากฏการณ์ทางการเมืองทุกระดับ เช่น กิจกรรมระดมสมองเพื่อแก้ไขปัญหาสังคม กิจกรรมแสดงความคิดเห็นทางการเมืองภายใต้กรอบของกฎหมาย ฯลฯ
8. กิจกรรมศิลปกรรม เป็นกิจกรรมอันเป็นพื้นที่ทดลอง เรียนรู้ และสร้างสรรค์ผลงานสุนทรีย์ประเภทต่าง ๆ พร้อมทั้งแลกเปลี่ยนความคิดเห็น รับผิดชอบต่อการแสดงออก ตลอดจนขีดเกล้าจิตใจให้ประณีตละเอียดอ่อน เช่น กิจกรรมละครเวที กิจกรรมประกวดกวีนิพนธ์ เรื่องสั้น นวนิยาย ฯลฯ

กล่าวได้ว่ากิจกรรมนิสิตนักศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีความเปลี่ยนแปลง เปิดกว้าง และสัมพันธ์กับสังคมไทยที่พลิกผันในหลากหลายมิติทั้งด้านการเมือง วัฒนธรรม เศรษฐกิจ ตลอดจน

นโยบายทางการอุดมศึกษาของประเทศ กระนั้นรูปแบบการจัดกิจกรรมก็มีความหลากหลายทั้งในสถานที่ตั้ง หรือออนไลน์ หรือผสมผสาน อย่างไรก็ตามเนื่องจากกิจกรรมนิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่มักจะสัมพันธ์กับนิสิตนักศึกษาจำนวนมาก ซึ่งแม้จะเป็นเจเนอเรชัน แซด เหมือนกันทว่ามีลักษณะแตกต่างกัน ผู้รับผิดชอบกิจกรรมจึงควรให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพิจารณากำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ของกิจกรรมให้ชัดเจน เพื่อให้สามารถเลือกสรรวิธีการ และเกณฑ์วัดประเมินผลอย่างสร้างสรรค์ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนานิสิตนักศึกษาอย่างแท้จริง อีกทั้งยังจะเป็นการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าทั้งในเชิงงบประมาณ เวลา และกำลังกายใจที่นิสิตนักศึกษาอุทิศต่อกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้อีกด้วย

แนวทางการเขียนผลลัพธ์การเรียนรู้สำหรับกิจกรรมนิสิตนักศึกษา

ผู้เขียนได้กล่าวถึงนิยามของผลลัพธ์การเรียนรู้แล้วในตอนต้น อย่างไรก็ตามการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ล่วงหน้าก่อให้เกิดประโยชน์หลายประการแก่นิสิตนักศึกษา เช่น “1) นิสิตนักศึกษาสามารถตัดสินใจได้ว่าจะเข้าร่วมหรือไม่ 2) ลดการใช้เวลาที่เสียเปล่าและความเครียดของนิสิตนักศึกษา 3) นิสิตนักศึกษาเกิดความเข้าใจที่ชัดเจนว่าจะเรียนรู้อะไรจากกิจกรรม และอะไรคือสิ่งที่จะต้องทำให้สำเร็จจากกิจกรรมนั้น ๆ” (Mahajan & Singh, 2017, p. 66) สอดคล้องกับข้อค้นพบของงานวิจัยที่แสดงให้เห็นว่า “นิสิตศึกษาร้อยละ 72 เห็นว่าผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ล่วงหน้าช่วยให้เข้าใจความหมายของกิจกรรมยิ่งขึ้น” (Aziz, Yusof & Yatim, 2012, p. 28)

ผลลัพธ์การเรียนรู้เปรียบเสมือนเข็มทิศชี้ทางสู่การเดินทางเพื่อบรรลุสมรรถนะอันพึงประสงค์ของนิสิตนักศึกษาภายหลังจากเข้าร่วมกิจกรรม กระนั้นธรรมชาติของกิจกรรมนิสิตศึกษาย่อมแตกต่างจากการเรียนรู้ในรายวิชาโดยเฉพาะอย่างยิ่งรายวิชาบังคับ ด้วยเหตุนี้การเขียนผลลัพธ์การเรียนรู้ของกิจกรรมนิสิตนักศึกษาจึงพึงมีแนวทางการเขียนที่แตกต่างไปจากการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้โดยปกติ อย่างไรก็ตามผู้เขียนได้สรุปแนวทางการเขียนผลลัพธ์การเรียนรู้เบื้องต้นจำนวน 2 แนวทางกล่าวคือ “1. ABCD และ 2. SWiBAT” (Henning & Roberts, 2016, p. 92-94)

1. การเขียนผลลัพธ์การเรียนรู้ตามแนวทาง ABCD

การเขียนผลลัพธ์การเรียนรู้ตามแนวทาง ABCD เป็นแนวทางการเขียนที่ได้รับความนิยมกว้างขวางในแวดวงการศึกษา มีองค์ประกอบดังนี้

A หมายถึง Audience	B หมายถึง Behavior
C หมายถึง Condition	D หมายถึง Degree

เมื่อนำองค์ประกอบข้างต้นมาเรียบเรียงเป็นสูตรประโยคของการเขียนผลลัพธ์การเรียนรู้สามารถสรุปได้ ดังนี้ Condition + Audience + Behavior + Degree

ตัวอย่าง เมื่อสิ้นสุดการสาธิตร่วมนำมาตรฐานคาบนี้ นิสิตจะจำแนกความแตกต่างของท่ารำและรำตามได้ถูกต้อง

จากตัวอย่างนี้แสดงให้เห็นว่า

Condition = เมื่อสิ้นสุดการสาธิตร่วมนำมาตรฐานคาบนี้

Audience = นิสิต

Behavior = (จะ)จำแนกความแตกต่างของท่ารำและรำตาม

Degree = ได้ถูกต้อง

2. การเขียนผลลัพธ์การเรียนรู้ตามแนวทาง SWiBAT

ปัญหาสำคัญของการเขียนผลลัพธ์การเรียนรู้ คือ ผู้เขียนมักไม่แน่ใจว่าจะเริ่มต้นประโยคผลลัพธ์การเรียนรู้อย่างไร จึงได้มีการนำเสนอด้วยย่อ SWiBAT ซึ่งมีที่มาจากข้อความว่า “Student will be able to....” สำหรับการเขียนขึ้นต้นประโยค แนวทางการเขียนแบบนี้จะสามารถสรุปสูตรของประโยคได้ว่า SWiBAT + Action + Condition

ตัวอย่าง นิสิตจะสามารถจำแนกความแตกต่างของท่ารำ และรำตามได้เมื่อสิ้นสุดการสาธิต
รำวงมาตรฐานคานนี้

จากตัวอย่างนี้แสดงให้เห็นว่า

SWiBAT = ผู้เรียนจะสามารถ

Action = จำแนกความแตกต่างของท่ารำและรำตามได้

Condition = เมื่อสิ้นสุดการสาธิตรำวงมาตรฐานคานนี้

จะเห็นได้ว่าการเขียนผลลัพธ์การเรียนรู้ตามแนวทางของ SWiBAT แม้จะเริ่มต้นง่าย แต่มีรายละเอียดน้อยกว่าการเขียนตามแนวทาง ABCD ซึ่งส่งผลให้ทั้งผู้สอน และผู้เรียนอาจเข้าใจไม่ชัดเจนเรื่องระดับสมรรถนะที่คาดหวัง และเกณฑ์ชี้วัด อย่างไรก็ตามก็ตีกิจกรรมนิสิตนักศึกษาในฐานะกิจกรรมเสริมหลักสูตรย่อมมีธรรมชาติแตกต่างจากการเรียนการสอนในชั้นเรียนโดยทั่วไป ด้วยเหตุนี้แนวทางการเขียนผลลัพธ์จึงจำเป็นต้องมีลักษณะเฉพาะเพื่อให้การบรรลุสมรรถนะที่คาดหวังของแต่ละกิจกรรม และนิสิตนักศึกษาซึ่งมีความหลากหลายสามารถเข้าใจประโยคดังกล่าวได้ง่าย โดยมุ่งเน้นความสอดคล้องต่อธรรมชาติของกิจกรรมนิสิตนักศึกษา ทั้งนี้ กฎกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมว่าด้วยมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 ได้เน้นย้ำความสำคัญของผลลัพธ์การเรียนรู้ และการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ กล่าวคือ “สถาบันอุดมศึกษาต้องบริหารจัดการหลักสูตรและออกแบบกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา และต้องมีระบบการประกันคุณภาพผลลัพธ์การเรียนรู้จริงของทุกหลักสูตรการศึกษาในแต่ละระดับและติดตามประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ดังกล่าวที่สามารถตรวจสอบได้ตามหลักธรรมาภิบาล และนำไปใช้ปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ให้ได้ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิแต่ละระดับ” (ราชกิจจานุเบกษา, 2565, น. 29) จากกฎกระทรวงข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่าการเขียนผลลัพธ์การเรียนรู้เป็นเรื่องสำคัญ และเน้นย้ำให้ต้องสามารถวัดประเมินผลได้อย่างชัดเจน ดังนั้นผู้เขียนจึงขอเสนอแนวทางการเขียนผลลัพธ์การเรียนรู้แบบ “STUDENT” เพื่อให้การเขียนผลลัพธ์การเรียนรู้ของกิจกรรมนิสิตนักศึกษามีความเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้นโดยมีองค์ประกอบดังนี้

ST	หมายถึง Specific Target Group
U	หมายถึง Unquestionable Verb
D	หมายถึง Dateline
E	หมายถึง Evaluation
N	หมายถึง Next Step
T	หมายถึง Time

จากองค์ประกอบข้างต้นสามารถอธิบายรายละเอียดเพื่อให้เกิดความเข้าใจเป็นรูปธรรมได้ กล่าวคือ

Specific Target Group หรือ กลุ่มเป้าหมายจำเพาะ คือ กลุ่มนิสิตนักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนั้น ๆ โดยตรง อันจะก่อให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้ เมื่อพิจารณากิจกรรมนิสิตนักศึกษาจะพบว่านอกจากความหลากหลายของลักษณะทางประชากร ความรู้ ทักษะ และทักษะของนิสิตนักศึกษาแล้ว ยังพบว่าหลายครั้งกิจกรรมไม่ได้จำแนกนิสิตที่เข้าร่วมโดยอาศัยชั้นปีเป็นเกณฑ์เพียงอย่างเดียว อาทิ สมาชิกใหม่ของชมรมอาจเป็นรุ่นพี่ปี 2 3 4 ก็ได้ มิได้จำกัดเฉพาะปี 1 ด้วยเหตุนี้การระบุกลุ่มเป้าหมายจำเพาะอย่างชัดเจน จะช่วยให้ทราบว่ “ใคร” ร่วมกิจกรรมนั้น ๆ ในสถานะอะไร ซึ่งการระบุเช่นนี้ทำให้นิสิตนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมทราบถึง “บทบาท” ของตนเองอย่างชัดเจน

Unquestionable Verb หรือคำกริยาที่ปราศจากคำถาม คือ คำที่แสดงการกระทำ (Action Verb) อย่างเป็นทางการชัดเจน เนื่องจากการเขียนผลลัพธ์การเรียนรู้สำหรับกิจกรรมนิสิตนักศึกษาก็เพื่อมุ่งให้นิสิตนักศึกษาสามารถเข้าใจ และปฏิบัติได้จริง ดังนั้นการเขียนให้ชัดเจนไม่ต้องอาศัยการตีความเพิ่มเติมจึงเป็นเรื่องสำคัญ การใช้คำที่เป็น Action Verb ปกติอาจมีอุปสรรคต่อการสื่อความหมาย เช่น คำว่า “วิเคราะห์” อาจใช้ว่า “แยกแยะองค์ประกอบ” คำว่า “จำแนก” อาจใช้ว่า “แจกแจง” ฯลฯ รวมถึงอาจระบุเกณฑ์ขั้นต่ำของสมรรถนะที่พึงประสงค์ด้วย

Dateline หรือ กำหนดเวลาแล้วเสร็จ คือ การระบุช่วงเวลาแล้วเสร็จเพื่อการประเมินกิจกรรมนั้น ๆ การกำหนดเวลานี้เป็นเรื่องสำคัญ เพราะจะทำให้นิสิตนักศึกษาสามารถวางแผนได้ว่าจะต้องอุทิศกำลัง เวลา และพลังใจมากน้อยเพียงใดเพื่อให้กิจกรรมที่จะทำนั้นประสบความสำเร็จ ยิ่งไปกว่านั้นการกำหนดเวลายังมีส่วนสำคัญต่อการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตนักศึกษาด้วย

Evaluation หรือ การประเมินผล คือ การกำหนดผู้รับผิดชอบการประเมินสมรรถนะของผู้เข้าร่วมในกิจกรรมนั้น ๆ ซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นรุ่นพี่ที่อาวุโสกว่าเพียงอย่างเดียว การระบุผู้ประเมินเป็นการกำหนด “บทบาท” ของผู้มีส่วนร่วมในกิจกรรมให้ชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมที่มีนิสิตนักศึกษาเกี่ยวข้องจำนวนมาก อาทิ กิจกรรมของหอพัก เป็นต้น

Next Step หรือ เป้าหมายก้าวต่อไป คือ การสะท้อนให้นิสิตเห็นชัดเจนว่ากิจกรรมที่ทำอยู่นั้นทำไปเพื่ออะไร หรือมีเป้าหมายอย่างไร เนื่องจากการดำเนินกิจกรรมอย่างมีเป้าหมายจะเป็นการสร้างแรงจูงใจให้นิสิตนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมได้เห็นถึงความสำคัญของสิ่งที่ทำอยู่ พร้อมทั้งประเมินพัฒนาการของตัวเองได้ว่าจะไปสู่เป้าหมายได้อย่างไร

Time หรือ เวลาของเป้าหมาย คือ เป้าหมายที่กำหนดไว้ว่าจะเกิดขึ้นภายในเมื่อใด การกำกับเวลาสำหรับเป้าหมายไว้จะช่วยส่งเสริมให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมที่นิสิตนักศึกษาทำอยู่กับเป้าหมาย อีกทั้งยังช่วยให้นิสิตนักศึกษาสามารถบริหารจัดการเวลาของตนเองได้

เมื่อเข้าใจองค์ประกอบของแนวทางเขียนแบบ “STUDENT” แล้ว จึงสังเคราะห์เป็นสูตรการเขียนได้ดังนี้ Specific target group + Unquestionable verb + Dateline + Evaluation + Next Step + Time

ทั้งนี้ผู้เขียนขอยกตัวอย่างการเขียนผลลัพธ์การเรียนรู้ตามแนวทาง “STUDENT” ซึ่งพัฒนาขึ้นจากแนวทางดั้งเดิม อาทิ “สมาชิกใหม่ชมรมนาฏยศิลป์ไทยสามารถแจกแจงความแตกต่างของท่ารำ และเลียนแบบท่ารำอย่างน้อย 3 ท่าได้ถูกต้อง เมื่อสิ้นสุดการสาธิตรำวงมาตรฐานคาบนี้ โดยมีคณะกรรมการชมรมเป็นผู้ประเมิน เพื่อเตรียมตัวแสดงวันเปิดโลกกิจกรรมวันที่ 30 พฤศจิกายน 2565” จากตัวอย่างข้างต้นสามารถจำแนกองค์ประกอบ ดังนี้

ST = สมาชิกใหม่ชมรมนาฏยศิลป์ไทย

U = สามารถแจกแจงความแตกต่างของท่ารำ และเลียนแบบท่ารำอย่างน้อย 3 ท่า ได้

ถูกต้อง

D = เมื่อสิ้นสุดการสาธิตรำวงมาตรฐานคาบนี้

E = โดยมีคณะกรรมการชมรมเป็นผู้ประเมิน

N = เพื่อเตรียมตัวแสดงวันเปิดโลกกิจกรรม

T = วันที่ 30 พฤศจิกายน 2565

เมื่อเปรียบเทียบการเขียนผลลัพธ์ทั้ง 3 รูปแบบจะพบว่ามีความแตกต่างกันในด้านความชัดเจนของข้อมูล ดังนี้

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบผลลัพธ์กิจกรรมนิสิตตามแนวทางการเขียนต่างรูปแบบ

ABCD	SWiBAT	STUDENT
เมื่อสิ้นสุดการสาธิตรำวงมาตรฐานคาบนี้ นิสิตจะจำแนกความแตกต่างของท่ารำ และรำตามได้ถูกต้อง	นิสิตจะสามารถจำแนกความแตกต่างของท่ารำ และรำตามได้เมื่อสิ้นสุดการสาธิตรำวงมาตรฐานคาบนี้	สมาชิกใหม่ชมรมนาฏยศิลป์ไทยสามารถแจกแจงความแตกต่างของท่ารำ และเลียนแบบท่ารำอย่างน้อย 3 ท่าได้ถูกต้อง เมื่อสิ้นสุดการสาธิตรำวงมาตรฐานคาบนี้ โดยมีคณะกรรมการชมรมเป็นผู้ประเมิน เพื่อเตรียมตัวแสดงวันเปิดโลกกิจกรรมวันที่ 30 พฤศจิกายน 2565
เมื่อสิ้นสุดการอบรมเชิงปฏิบัติการ 3 วัน นิสิตจะสร้างสรรค์เพลงประกอบละครเวทีได้	นิสิตจะสามารถสร้างสรรค์เพลงประกอบละครเวทีได้เมื่อสิ้นสุดการอบรมเชิงปฏิบัติการ 3 วัน	ทีมนักออกแบบเสียงละครเวทีของคณะ A สามารถประพันธ์เพลงประเภท I am song เมื่อสิ้นสุดการอบรมเชิงปฏิบัติการ 3 วันโดยมีศิษย์เก่าผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจสอบคุณภาพ เพื่อใช้ประกอบการแสดงละครเวทีของคณะฯ ในวันสุดท้ายของการเรียนภาคปลาย 2565

จากตารางที่ 1 สังเกตได้ว่าการเขียนผลลัพธ์การเรียนรู้ตามแนวทาง “STUDENT” แม้จะมีความยาวของข้อความ ทว่ากลับส่งผลดีต่อความชัดเจนในการสื่อสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อสื่อสารกับนิสิตนักศึกษาในวงกว้าง เนื่องจากข้อความลักษณะเช่นนี้จัดปัญหาเรื่องความคลุมเครือของสาร อีกทั้งการทำความเข้าใจผลลัพธ์การเรียนรู้ของกิจกรรมก็มีใช้เรื่องที่จะทำความเข้าใจเพียงฉาบฉวย กระนั้นการเขียนผลลัพธ์การเรียนรู้ของกิจกรรมนิสิตศึกษายังคงอยู่บนพื้นฐานของอนุกรมวิธานการเรียนรู้ (Learning Taxonomy) ตามบริบทที่หน่วยงานผู้รับผิดชอบกิจกรรมนิสิตศึกษาประสงค์จะเลือกใช้โดยมีเหตุผลรองรับชัดเจน

บทสรุป

การเขียนผลลัพธ์การเรียนรู้สำหรับกิจกรรมนิสิตศึกษาไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัวว่าต้องเขียนรูปแบบใด แต่เป็นเรื่องสำคัญเนื่องจากเป็นกลวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้เกิดการ “ปรับปรุงกิจกรรมการพัฒนานักศึกษาให้ทันสมัย ได้มาตรฐาน ครอบคลุมความรู้ และทักษะในศตวรรษที่ 21” (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2561, น. 90) ดังปรากฏในเป้าหมายของแผนอุดมศึกษาระยะยาว 20 ปี พ.ศ.2561-2580

การเขียนผลลัพธ์การเรียนรู้กิจกรรมนิสิตศึกษาในแนวทาง STUDENT นี้เป็นรูปแบบหนึ่งที่ผู้เขียนพัฒนาขึ้นเพื่อขจัดความเข้าใจคลาดเคลื่อนของผู้รับสาร ควบคู่ไปกับการกำหนดบทบาท และเสริมสร้างแรงจูงใจแก่นิสิตนักศึกษาที่ร่วมกิจกรรมนั้น ๆ ทั้งนี้เพื่ออำนวยความสะดวก และรักษาลิทธิแก่นิสิตนักศึกษาที่จะได้ข้อมูลครบถ้วนเพียงพอสำหรับการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรม ในขณะเดียวกันก็เป็นเครื่องมือของผู้รับผิดชอบกิจกรรมสำหรับกำกับความก้าวหน้า และความสำเร็จของกิจกรรม ซึ่งจะเป็นข้อมูลตั้งต้นนำไปสู่การพัฒนาแบบการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับเป้าประสงค์ ของหลักสูตร และเครื่องมือวัดประเมินผลที่สอดคล้องกับเป้าประสงค์ของกิจกรรมนั้น ๆ ต่อไป ทั้งนี้ การนำเสนอในบทความนี้เป็นกรณีศึกษาของการพัฒนาองค์ความรู้ด้านกิจการนิสิตศึกษาที่จำต้องอาศัยการต่อยอด และทดลองในสถาบันอุดมศึกษาแต่ละบริบทต่อไป ทั้งยังสะท้อนให้เห็นว่าการผลิตบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษานั้น ฝ่ายวิชาการ และฝ่ายกิจการนิสิตศึกษาของส่วนงานต้องประสานความร่วมมือ แลกเปลี่ยนข้อมูล และกลมเกลียวเกื้อหนุนซึ่งกันและกันเพื่อขับเคลื่อนผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร อันเป็นเป้าหมายสำคัญที่สุด

เอกสารอ้างอิง

กฎกระทรวง มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พุทธศักราช 2565. (2565, 31 มีนาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 139 ตอนที่ 20, น. 28-31.

นุเบกษา. เล่ม 139 ตอนที่ 20, น. 28-31.

ดนุลดดา จามจุรี. (2563). *การออกแบบการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนเจน Z*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ธนวัฒน์ พูลเชตนคร, นิตยา นาคอินทร์ และพิชญภา ยวงสร้อย. (2564). การออกแบบและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ออนไลน์เพื่อตอบสนองพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนในยุคดิจิทัล. *วารสารการบริหารนิเทศศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่น*, 7(5), 327–335.
- พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พุทธศักราช 2562. (2562, 1 พฤษภาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่ 136 ตอนที่ 57 ก, น. 54–78.
- ไพฑูริย์ สิ้นลารัตน์. (2558). *การอุดมศึกษากับสังคมไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 2). โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภวิกา ภักษา และนิรมล จันทร์สุวรรณ. (2565). การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสำหรับผู้เรียน Generation Z. *วารสารบัณฑิตวิจัย*, 13(2), 1–12.
- ภัทราดา เขี่ยมบุญญฤทธิ์, ชลธิชา ภูริปาณิก และฐิติชัย รักบำรุง. (2563). การสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กไทยยุค Gen Z. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 31(3), 1–11.
- รมย์รัมภา ณ์ฐิธัญญศิริจ. (2562). การบริหารกิจการนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 10(2), 11–23.
- วัลลภา เทพหัสติน ณ ออยุธยา. (2560). บทบาทของศาสตร์และสาขาวิชาอุดมศึกษาในการพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าและยิ่งใหญ่. ใน ไพฑูริย์ สิ้นลารัตน์, วาสนา วิสฤตภา และนักรบ หมี่แสน (บ.ก.), *อุดมศึกษาสาขาวิชาที่ถูกลืม* (พิมพ์ครั้งที่ 2, น. 50–58). โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2560). *คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน พ.ศ.2557* (พิมพ์ครั้งที่ 3). สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2561). *แผนอุดมศึกษาระยะยาว 20 ปี พ.ศ. 2561–2580*. พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579*. พริกหวานกราฟฟิค.
- ลำเนา ขจรศิลป์. (2542). *มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 2: การพัฒนานักศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อชิพัทธ์ ดาดี. (2564). กิจการนักศึกษาในศตวรรษที่ 21. *วารสารรัชต์ภาคย์*, 15(43), 389–396.
- Aziz, A.A., Yosif, K.M. and Yatim, J.M. (2012). Evaluation on the Effectiveness of Learning Outcomes from Students' Perspective. *Procedia-Social and Behavioral Science*, 56(2012),

22–30.

Henning, G.W. and Roberts, D. (2016). *Student Affairs Assessment Theory to Practical*. Stylus Publishing.

Hogan, T.L. (2017). *Student Affairs for Academic Administrators*. Stylus Publishing.

Mahajan, M. and Singh, M.K.S. (2017). Importance and Benefits of Learning Outcomes. *IOSR Journal of Humanities and Social Sciences*, 22(3), 65–67.

Schuh, J.H. and et.al. (2016). *Assessment in Student Affairs*. Jossey–Bass.